

COLEGIUL BIBLIC EST EUROPEAN
ORADEA

**PERSPECTIVA ORTODOXA SI
RASPUNSUL PROTESTANT LA SFANTA
ÎMPARTĂȘANIE SAU CINA DOMNULUI**

LUCRARE PENTRU CURSUL DE TEOLOGIE
COMPARATĂ

2005

CUPRINS

I. PERSPECTIVA ORTODOXĂ ASUPRA SFINTEI ÎMPĂRTĂȘANII	3
A. CE ESTE EUHARISTIA SAU ÎMPĂRTĂȘANIA	3
B. ELEMENTELE SFINTEI TAINE	4
C. CINE POATE SĂVÂRȘI SFÂNTA ÎMPĂRTĂȘANIE	6
D. CINE SE POATE ÎMPĂRTĂȘI	6
E. PREGĂTIREA PENTRU SFÂNTA ÎMPĂRTĂȘANIE	7
F. DE CÂTE ORI RECOMANDĂ BISERICA ÎMPĂRTĂȘANIA	7
G. EFECTELE SFINTEI ÎMPĂRTĂȘANIEI	8
II. PERSPECTIVA PROTESTANTĂ DESPRE CINA DOMNULUI	10
A. TERMINOLOGIE	10
B. SEMNIFICAȚII ALE CINEI DOMNULUI	11
C. CADRUL ISTORIC AL CINEI	13
D. ELEMENTELE CINEI	13
E. CINE SE POATE ÎMPĂRTĂȘI	14
F. PREGĂTIREA PENTRU CINA DOMNULUI	14
G. BENEFICIILE CINEI DOMNULUI	15
III. CONCLUZII	16
IV. BIBLIOGRAFIE	17

I. PERSPECTIVA ORTODOXĂ ASUPRA SFINTEI ÎMPĂRTĂȘANII

A. CE ESTE EUHARISTIA SAU ÎMPĂRTĂȘANIA

Sfânta Taina poarta mai multe denumiri : Euharistie, Împărtașanie, Cuminecatură, Cina Domnului, Frangerea pâinii. „Sfânta Euharistie, Sfânta Împărtașanie sau Sfânta Cuminecatură este Taina prin care creștinul se împărtașește cu însuși Trupul și Sângele Domnului spre iertarea păcatelor și spre viața de veci. Născut la viață - viața în Hristos - prin Botez, întărit în ea prin pecetea darului Sfântului Duh - prin Mirungere -prin Marturisire - credinciosul poate primi Taina Tainelor, Sfânta Împărtașanie”¹. Este numita Sfânta Euharistie, adica multumire, pentruca atunci când a fost așezată de Domnul la Cina cea de Taina, Mântuitorul a mulțumit Tatălui ceresc înainte de a frânge pâinea și a o da Sfinților Apostoli. Dar este și jertfa de mulțumire către Dumnezeu adusă de Sfânta Biserica, de credincioșii ei, prin Episcop sau preot. Euharistie înseamnă multumire. Sfânta Euharistie înseamnă de fapt “Sfânta Multumire”. Dar cuvântul acesta se întrebuințează în general cu alt înțeles, și anume de Sfânta Cuminecatură sau Sfânta Împărtașanie. În limba noastră se întrebuințează foarte puțin cuvântul “euharistie”. Cei mai mulți nu-l aud niciodată, alții îl aud și-l uită, alții îl aud și nu-l înțeleg. Teologii ortodocși știu că Sfânta Euharistie este ceea ce înțeleg credincioșii în general prin “Sfânta Cuminecatură” sau “Sfânta Împărtașanie”. De fapt nici aceste cuvinte nu corespund conținutului lor. Prin “Euharistie”, cât și prin “Împărtașanie” și “Cuminecatură” creștinii ortodocși înțeleg Trupul și Sângele Mântuitorului Iisus Hristos pe care Îl primesc atunci când se împărtașesc sau Care se află pe Masa Sfântului Altar, unde întotdeauna este prezent în chivot, pentru împărtașirea celor care trebuie să se împărtașească grabnic, în special pentru bolnavi, ceilalți credincioși fiind sfătuiți să se împărtașească la Sfânta Liturghie.

Cuvântul «Euharistie» vine din limba greacă și înseamnă «mulțumire». Euharistia este Sfânta Taina prin care, sub forma pâinii și a vinului, credinciosul se împărtașește cu Trupul și Sângele Domnului, prezente în mod real prin prefacerea elementelor la Sfânta Liturghie. “Este cea mai importantă dintre Sfintele Taine, în sensul că, dacă prin celelalte Taine creștinul primește harul divin într-un sens limitat, prin Sfânta Împărtașanie primește însuși Izvorul harului, care este Hristos.”²

¹ I.P.S. Mitropolit Dr. Nicolae al Banatului, *Învatatura de credința ortodoxă*, București, 1992

² Pr.dr. George Remete, *Dogmatica Ortodoxă*, Alba-Iulia, 1996

B. ELEMENTELE SFINTEI TAINE

Elementele, darurile ce se aduc sunt pâinea de grâu curat și dospit și vinul curat, din struguri. Teologia ortodoxă susține poziția transsubstanțierii elementelor Sfintei Împărtășanii, conform căreia în momentul consacării, elementele se transformă cu adevărat în trupul și sângele Domnului, păstrându-și înfățișarea exterioară. Pentru ca ei să se poată împărtăși cu Trupul și Sângele Domnului, trebuie să-L aibă de undeva. Cei de la Cina cea de Taină L-au avut din mâinile Mântuitorului. El n-a zis: „Aceasta este pâine care închipuiește Trupul Meu, acesta este un simbol al Trupului Meu”, ci a zis: „Aceasta este Trupul Meu”. El nu a dat pâine obișnuită, ci a dat pâine euharistică, a dat de fapt Trupul Său sub chipul pâinii. Apoi, luând paharul, a zis: „Beți din acesta toți, acesta este Sângele Meu, care se varsă spre iertarea păcatelor”, prin aceasta oferind nu vin, ci chiar Sângele Lui, vin prefăcut în Sângele Lui. Aceasta este credința și învățătura Bisericii. Prin urmare, ceea ce se pune înainte, prescura anume pregătită și vinul amestecat cu apă, anume pregătit, se prefăce, prin rugăciunile preoților și ale credincioșilor, în Trupul și Sângele Mântuitorului nostru Iisus Hristos, în Sfânta Euharistie cu care se pot împărtăși credincioșii. Prefacerea, transformarea se face în chip tainic, mai presus de înțelegerea noastră.

Prefacerea pâinii și a vinului în Trupul și sângele lui Hristos la Cina cea de Taină și în orice Sfântă Liturghie este un mister de nepătruns în înțelesul și în modul înfăptuirii lui; căci mister este nu numai felul de a fi al lui Dumnezeu, ci și orice lucrare a Lui asupra creației. Săvârșirea Sfintei Liturghii are ca obiect prefacerea darurilor în Dumnezeiescul Trup și Sânge al Domnului Hristos, iar ca scop sfințirea credincioșilor, care, prin acestea, dobândesc iertarea păcatelor și moștenirea împărăției cerurilor. „Împărtășanie este trupul și Sângele Domnului, dar totodată și hrana și băutura cea adevărată a bisericii lui Hristos, iar prin împărtășanie nu biserica le prefăce pe ele în trup omenesc, ca pe o oarecare altă hrană, ci biserica se prefăce în ele, deoarece cele mai tari biruiesc, precum fierul înrosit în foc nu se arată oarecum ca foc și nu ca fier, deoarece însușirile fierului sunt absorbite cu totul de cele ale focului, tot așa și biserica lui Hristos, dacă ar putea cineva s-o cuprindă cu privirea sa, n-ar vedea decât însuși trupul Domnului prin aceea că este unită cu El și că se împărtășește din trupul Lui.”³

„Această prefăcere se face în timpul Sfintei Liturghii, când Episcopul sau preotul se roagă «Înca aducem Ție aceasta slujbă duhovnicească și fără de sânge și Te chemăm, Te

³ Valer Bel, *Dogma și Propovăduire*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1994

rugăm și cu umilința la Tine cădem; Trimite Duhul Tau cel Sfânt peste noi și peste aceste Daruri ce sunt puse înaintea și fă, adică, pâinea aceasta, Cinstit Trupul Hristosului Tău, iar ceea ce este în potirul acesta, Cinstit Sângele Hristosului Tău, prefacându-le cu Duhul Tău cel Sfânt.

În acest timp, la strană se cânta «Pre Tine Te laudam», iar credincioșii îngenunghiata, caci acum se savârșeste prefacerea pâinii și vinului în Trupul și Sângele Mântuitorului, iar nu atunci când se rostesc cuvintele de instituire a Tainei, «Luati, mâncați... Beți dintru aceasta totii...»⁴ Sfântul Ioan Damaschin a afirmat că : „ Pâinea și vinul nu sunt niciodată închipuirea Trupului și Sângelui Lui Hristos, ci însuși Trupul lui Hristos unit cu dumnezeirea... pâinea și vinul sunt prefacute în Trupul și Sângele Domnului.”⁵

Pe lângă transformarea elementelor, prezența reală a lui Hristos în elementele euharistiei, credincioșii ortodocși susțin și jertfa repetată de fiecare dată când se împărtășesc, jertfă adusă pentru păcatele celor vii și ale celor morți. Credința Bisericii în realitatea euharistica, în prezența reală a Trupului și Sângelui Domnului în Sfânta Liturghie, este veche și a fost mărturisită permanent și consecvent de toată Biserica. Sfinții Păriți ne dau mărturie în acest sens :

- Sf. Iustin Martirul : “Aducem în numele Lui jertfa pe care Domnul Iisus a poruncit să fie adusă, jertfa pâinii și a vinului în Euharistie”

- Sf. Ioan Gura de Aur : “ De aceea (jertfa de pe Golgota) o aducem și acum, care a fost adusă și nu s-a sfârșit .”⁶

- Sf. Nicolae Cabasila : “ Taina Sfintei Euharistii nu constă în a vedea doar o pâine junghiată, ci pe însuși Mielul lui Dumnezeu, Cel ce prin junghierea Sa ridică pacatul lumii” (Taicuirea Dumnezeieștii Liturghii).

⁴ I.P.S. Mitropolit Dr. Nicolae al Banatului, *Învatatura de credința ortodoxă*, București, 1992

⁵ Pr.dr. George Remete, *Dogmatica Ortodoxă*, Alba-Iulia, 1996

⁶ Ioan Gura de Aur, *Rânduiala Sfintei Liturghii*, Buzău, 2001

C. CINE POATE SĂVÂRȘI SFÂNTA ÎMPĂRTĂȘANIE

Săvârșitorul este episcopul sau preotul, ca urmași ai Sf. Apostoli care au primit permisiunea și porunca de a o săvârși, prin cuvintele : “ Aceasta să o faceți întru pomenirea Mea “ Sfânta Taina a Împărtășenie se savârșește numai de Episcop și de preot, în virtutea puterii dată lor de Mântuitorul Iisus Hristos, prin Sfinții Apostoli (Lc. 22, 19) și numai în cadrul Sfintei Liturghii. “Euharistia poate să o săvârșească doar un preot hirotonisit de episcop. Euharistia unifica în același Hristos pe toți cei ce săvârșesc aceeași Euharistie și se împărtășesc în tot locul din ea, prin preoții hirotonisiți de episcopii ce stau în comuniune.”⁷ Transmiterea harului depinde de actul în sine, nu de meritele preotului sau a recipientului, dar cantitatea harului acordat depinde de dispoziția și cooperarea recipientului. Cu toate acestea nu preotul sau recipientul fac ca taina fie operantă, ci taina în sine este cauza eficace a operării harului. Singurii oameni calificați să administreze tainele sunt acei care au fost ordinați, adică cei ce au primit taina hirotoniei.

Acestea duc la concluzia că mântuirea depinde de Biserica, deoarece susțin că ei i-au fost încredințate sacramentele, care sunt mijloace ale mântuirii și de asemenea necesitatea unui administrator calificat, care desigur că este ordonat de biserică.

D. CINE SE POATE ÎMPĂRTĂȘI

Primitorii sunt membrii Bisericii care s-au pregătit, au trecut prin Taina Spovedaniei și au primit dezlegare de la duhovnic. În general, sunt opriti de la Sfânta Împărtășenie cei vinovați de pacate grele (lepadare de credință, ucideri, desfrânare, curvii, furturi și hotii, cămătării, cei ce umbla cu farmece sau vraji și descânte), precum și cei pe care duhovnicul îi găsește nevrednici.

Pot primi Sfântul Trup și Sângele Domnului numai creștinii pregătiți și vrednici, așa cum ne învață Sfântul Apostol Petru:” Să se cerceteze omul pe sine și așa să mănânce din pâine și să bea din pahar ; căci cel ce mănâncă și bea cu nevrednicie, osânda își mănâncă și bea, nesocotind Trupul Domnului” (I Cor. 11, 28-29).

⁷ Valer Bel, *Dogma și Propovăduire*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1994

Nu pot primi Sfânta Împărtășanie creștinii neortodocși chiar spovediți, pentru că primirea Euharistiei este identică cu marturisirea completă a credinței propovăduită de Biserica Ortodoxă.

Practica intercomuniunii, adică a împărtășirii unor creștini de alte confesiuni, nu este permisă în Biserica, întrucât Împărtășirea este culmea și expresia deplinată, integrată de credință.

E. PREGĂTIREA PENTRU SFÎNTA ÎMPĂRTĂȘANIE

Dumnezeu ne dă în dar toate cele sfinte, fără ca noi să-i dăm nimic în schimb, însă El ne cere neapărat să ne facem vrednici de a le primi și a le păstra, căci nu face parte de sfințire decât celor ce s-au pregătit în felul acesta. “La taina împărtășaniei, omul are dreptul toată viața.

Singurul motiv pentru care nu se dă cuiva împărtășania este pregătirea insuficientă pentru a o primi, lucru pe care-l hotărăște preotul duhovnic, în funcție de practica și disciplina Bisericii. Dreptul și chemarea sunt condiționate de o anumită pregătire care va da solicitantului vrednicia necesară.”⁸

Pregătirea credinciosului pentru Împărtășanie este trupească și sufletească, și constă din:

- a.- spovedanie (marturisirea păcatelor) fără de care nimeni nu se poate împărtăși; numai copii până la 10 ani sunt scutiți de spovedanie;
- b.- împacarea cu toți. Să nu fi certat cu nimeni și să nu ai nimic împotriva cuiva;
- c.- înfrângerea de la orice poftă trupească, cu câteva zile înainte, și abținerea de la mâncare și băutura în ziua împărtășirii. Numai celor bolnavi pe moarte li se poate da Sfânta Împărtășanie pe mâncate.

F. DE CÂTE ORI RECOMANDĂ BISERICA ÎMPĂRTĂȘANIA

Pentru sporul duhovnicesc al credinciosului, Biserica recomandă împărtășirea frecventă (respectându-se întotdeauna pregătirea necesară) și cere împărtășirea minimă în cele patru posturi din an.

⁸ Vasile Rădăucă, *Ghidul Creștinului ortodox de azi*, Ed. Humanitas, 1988

“Preoții de enorie să învețe poporul că, într-un cuget curat, atât partea bărbătească, cât și cea femeiască, de va fi cu puțință la praznice, iar de nu, negreșit în cele patru posturi de peste an, să se pregătească pentru Sfânta Împărtășanie . . . Iar de vor vrea să se aproprie de Sfânta Împărtășanie și afară de cele patru posturi obișnuite, să postească mai înainte și să se pregătească după rânduiala, prin marturisirea păcatelor.”⁹

Sfânta Biserică de aceea face Liturghie, ca să se împărtășească credincioșii. Nu ca să se împărtășească numai preoții, iar credincioșii să se împărtășească în Postul Paștelui. Mai demult, oamenii se împărtășeau mai des, mai ales în primele veacuri. Și Sfântul Ioan Gură de Aur îi îndeamnă pe oameni să se împărtășească mai des, căci deja de pe vremea lui s-a slăbit dorința și gândul de împărtășire mai deasă. Pe un om nepăsător nu îl poți îndemna să se împărtășească.

Pe el îl îndemni să se spovedească, iar după aceea și să se împărtășească.

G. EFECTELE SFINTEI ÎMPĂRTĂȘANII

Efectele împărtășirii sunt :

Unirea reală cu Hristos, conform promisiunii Sale :« Cel ce mănâncă Trupul Meu și bea Sângele Meu rămâne întru Mine și Eu întru el » (Ioan 6, 56).

“Ei primim pe Hristos în Euharistie într-o intimitate care ne cutremură, dacă ne gândim că acest Hristos cu care ne unim este Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat. Prin mâncarea trupului și prin consumarea Sângelui Său se obține și se trăiește o adevărată unire cu Hristos. Prin această unire credinciosul devine transfigurat și un adevărat cristor”¹⁰

- curățirea de păcate și progresul în viața spirituală, conform formulei de împărtășire : “ Se împărtășește robul lui Dumnezeu ... spre iertarea păcatelor și viața de veci ”¹¹

- făgăduința Învierii și a vieții de veci : « Cel ce va mânca din pâinea aceasta (Euharistie) nu va muri în veci » (Ioan 6, 51).

-“Împărtășirea de Hristos însemnează împărtășirea de modul existenței Sale, potrivit cuvintelor Lui: Cel ce mănâncă trupul Meu și bea sângele Meu, are viața veșnică și Eu îl voi învia în ziua de apoi.(Ioan 6: 54) Noi nu ne putem face părtași vieții veșnice fără o unire

⁹ Pr. Prof. Dr. Petre Vintilescu, *Liturghierul Explicat*, București, 1998

¹⁰ Valer Bel, *Dogma și Propovăduire*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1994

¹¹ Ioan Gura de Aur, *Rânduiala Sfintei Liturghii*, Buzău, 2001

totală cu Hristos, izvorul vieții.”¹²De aceea părinții bisericii numesc Euharistia și “doctrina nemuririi”

- Pentru cei ce se împărtășesc cu nevrednicie efectul este osânda, conform cuvintelor Sf.Ap.Pavel : « Să se cerceteze omul pe sine și așa să mănânce din pâine și să bea din pahar . Căci cel ce mănâncă și bea cu nevrednicie, osândă își mănâncă și bea, nesocotind Trupul Domnului » (I Corinteni 11, 28-29).

- El ne dă Trupul și Sângele Său ca să ne mântuim, să ne ajute, nu ca o recompensă. Sfintele Taine nu sunt o răsplată pentru binele făcut de noi, ci sunt un dar al iubirii lui Dumnezeu. El Se revarsă către noi, iar noi Îl primim și nu Îl refuzăm.

- Ei au conștiința că toate acestea intră în mădularele lor, în rărunchi și în inimă. În rugăciunea a treia de mulțumire după împărtășire spun cuvintele acestea: “Intră în alcătuirea mădularelor mele, în rărunchi și în inimă”, adică în toată existența mea. Intră, Doamne, răspândește-te, să curgi și tu cum curge sângele nostru.

¹² Valer Bel, *Dogma și Propovăduire*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1994

II. PERSPECTIVA PROTESTANTA ASUPRA CINEI DOMNULUI

A. TERMINOLOGIE

- κυριακον δειπνον - 1Cor. 11:20 – Cina Domnului;
- κοινονια - p art a ie; oportunitatea p art a iei cu Trupul lui Hristos care este: trupul lui frânt pentru noi si biserica adunată la p art a ie.
- αναξιουσ - “in chip nevrednic” – 1Cor.11:27; avertismentul lui Pavel, ce denotă o atitudine si un comportament nevrednic.
- δοκιμοι - “a cerceta si a trece de acel test”
- ενοκος - “a fi vinovat”
- συνερχεσται - a se aduna laolaltă.
- δοκιμαζειν - “a pune la incercare” sau “a cerceta pentru a dovedi”
- κρινειν - “a judeca” = a judeca intr-un mod drept, discriminatoriu, a fi in stare sa distingă clar in tre doua lucruri.
- κριμα - “os nd ”

Cina Domnului este redată in 1 Corinteni 10:16 prin cuv ntul „ mp rt a ire” care este traducerea grecescului „koinonia”. In greaca clasică cuv ntul koinonia inseamnă o asocia ie sau o tov r a ie. Cuv ntul mai este utilizat pentru a defini ideea de comunitate. „Koinonia este spiritul de p rt a ie generoasă in contrast cu spiritul de acaparare egoistă.”¹³

 n viața creștină koinonia inseamnă  mp rt a irea prieteniei fa a de ceilal i. (Fapte 2:42).

Mai este numită „euharistie” de la cuv ntul grecesc „a aduce mul umiri” acest cuv nt vine de la mul umirea adusă inainte de a lua elementul Cinei Domnului. Mai este numită  i masa comună care se servea inainte de  mp rt a irea cu elementele Cinei Domnului, „agape” sau masa de dragoste.

¹³ William Barclay, *Analiza semantică a unor termeni din Noul Testament*, Weatar, Illinois USA, S.M.R., 1992

B. SEMNIFICAȚII ALE CINEI DOMNULUI

- Cina Domnului este *sărbătoarea în amintirea suferințelor și morții Domnului Isus*, constând din împărtășirea cu Trupul și Sângele Domnului, simbolizate prin pâine și rodul viței, sărbătoare care unește pe toți credincioșii într-o părtășie intimă cu Mântuitorul și, totodată unii cu alții, împlinind astfel porunca Domnului Isus: „Să faceți lucrul acesta spre pomenirea Mea”(1Cor11:24). În timp ce botezul este ritul inițiator, Cina Domnului este ritul permanent al Bisericii vizibile. Ea poate fi definită pentru început ca un rit înființat de către Însuși Cristos pentru a fi practicat de biserică cu scopul comemorării morții Lui. „Ea ne aduce aminte de viața Lui (pâinea), moartea lui (paharul), învierea și prezența Sa vie (slujba însăși).¹⁴.

Cina Domnului este practică de fapt de către toate ramurile creștinismului. Și totuși pe de altă parte, există multe interpretări diferite. Erickson spune: „Pe plan istoric, Cina Domnului a ținut despărțite mai multe grupuri creștine. Același efect îl are și în prezent. Prin urmare, ea este un factor care unește creștinătatea, cât și unul care o dezbină.”¹⁵ Ce trist, un lucru merit să aducă unitate, a ajuns să fie subiect de dispută și dezbinare.

Este o ocazie solemnă de a medita profund la semnificația morții ispășitoare a lui Cristos, punctul central al întregii istorii. Aceasta ne confruntă mereu cu prețul răscumpărării noastre din păcat și pedeapsa acestuia. Autorii cărții „Doctrina biblică”, spun că: „Cina Domnului are și un caracter inspirațional întrucât ne reamintește că prin credință putem avea parte de beneficiile morții și învierii Sale.”¹⁶

Prin împărtășire regulată ne identificăm în mod repetat cu el în moartea Sa, amintindu-ne că El a murit și a înviat ca noi să avem biruință asupra păcatului și să ne ferim de orice fel de rău (I Tesaloniceni 5:22).

Cina Domnului este o asigurare a celei de-a doua veniri a lui Cristos (Matei 26:29; I Corinteni 11:26). Împărtășirea îi amintește credinciosului despre întâlnirea plină de bucurie și jubilație nesfârșită care ne așteaptă când îl vom întâlni pe Domnul. Acest ritual nu numai că privește înapoi spre moartea Sa, ci privește și înainte spre întoarcerea Lui la ai Săi: „Vă spun că de acum încolo nu voi mai bea din acest rod al viței, până în ziua când Îl voi bea cu voi din nou în Împărăția Tatălui Meu.”¹⁷ (Matei 26:29). Hendriksen scrie despre această afirmație:

¹⁴ Charles C. Ryrie, *Teologie elementară*, Dallas, Texas BEE International, 1993

¹⁵ Millard Erickson, *Teologie creștină*, Oradea, Cartea Creștină, 1998

¹⁶ William M. Menzies și Stanley M. Horton, *Doctrina biblică*, Oradea, Life, 1998

¹⁷ Martyn Lloyd – Jones, *Noi doctrine ale Bibliei*, Oradea, Făclia, 2000

„Vedem deci că Împărăția ne îndreaptă privirile nu numai înapoi, spre ceea ce a făcut Isus pentru noi, ci și înainte, spre ceea ce El va însemna pentru noi.”¹⁸

- Cina Domnului este *simbolul noului legământ*. Semnul noului legământ este paharul. Acesta simbolizează sângele care a fost vărsat de Domnul nostru pentru ratificarea noului legământ. Isus a spus: „Acest pahar este legământul cel nou, făcut în sângele meu.” (Luca 22:20). „Așadar, Cina Domnului ne amintește că în și prin Domnul nostru Isus Cristos, Dumnezeu a făcut un nou legământ cu noi credincioșii, Cristos este Mijlocitorul noului legământ. El este capul și reprezentantul umanității în această nouă înțelegere, în acest extraordinar leământ făcut de Dumnezeu cu oamenii.”¹⁹

- Este *o vestire proclamatoare a morții lui Cristos*. Pavel scrie: „Pentru că ori de câte ori mâncați din pâinea aceasta și beți din paharul acesta, vestiți moartea Domnului până va veni El (I Corinteni 11:26). Când credincioșii se întâlnesc în amintirea lui Cristos, ei proclamă în mod activ în fața lumii moartea lui Cristos. Atât faptul morții cât și semnificația ele sunt proclamate de membrii Trupului Său atunci când se împărtășesc la masa Lui. Slujba însăși este o prezentare a mesajului Evangheliei, cât și a afirmațiilor Evangheliei cu privire la cel răscumpărat. „Actul luării pâinii și a cupei este o dramatizare a Evangheliei, o reprezentare a ceea ce a reprezentat moartea lui Cristos.”²⁰ Acest act arată spre moartea Lui ca singura bază a mântuirii noastre.

- Cina Domnului este *o părtășie cu Cristos și cu poporul Său* (I Corinteni 10:21). Timpul de părtășie cu Cristos și poporul Său este acel timp special în care cei răscumpărați se adună pentru părtășie în jurul lui Cristos. Masa îi amintește închinătorului de ceea ce Cristos a pregătit pentru ai Săi. Noi stăm la masa Domnului unde Cristos este oaspetele nevăzut. Credinciosului i se amintește de umilința lui Cristos și de responsabilitatea noastră de a ne sluji unii pe alții.

¹⁸ Millard Erickson, *Teologie creștină*, Oradea, Cartea Creștină, 1998, vol III

¹⁹ Henry Clarence Thissen, *Prelegeri de teologie sistematică*, SMR, 1986

C. CADRUL ISTORIC AL CINEI

Cina Domnului a fost instituită în seara sărbătoririi Paștelor evrești. Paștele era sărbătoarea ieșirii din robia Egiptului. Dumnezeu a dat porunca ca fiecare familie să taie un miel fără cusur, iar cu sângele mielului să unșă ușorii uși, astfel Israel avea să fie ocrotit de judecata Lui Dumnezeu adusă asupra Egiptului (Exod 12). Masa Pascală trebuia să conțină miel fără cusur de un an, azimi și verdețuri amare.

Pe fundalul acestei sărbători Domnul Isus ia din pâinea și vinul care erau pe masă și le schimbă valoarea, însemnătatea, ele devenind simboluri ale Cinei Domnului.

D. ELEMENTELE CINEI

Cu privire la elementele Cinei s-au format mai multe teorii care nu au făcut altceva decât să distrugă simplitatea inițială și adevărul Cinei și să despartă credincioșii. Biserica Romano – Catholică și Ortodoxă susțin că trupul și sângele lui Cristos sunt prezente în pâine și în vin, în mod fizic (transsubstanțierea).

Biserica Luterană susține că individul se împărtășește din adevăratul trup și adevăratul sânge al lui Cristos. Elementele rămân neschimbate dar rugăciunea de consacrare îl comunică pe Cristos participanților (consubstanțierea). Concepția reformată susține că deși elementele sunt doar simboluri, părtășia cu ele implică împărtășirea cu Cristos prin prezența Sa spirituală, răscumpărătoare. Zwingli a susținut că Cina este doar o masă de aducere aminte, o comemorare, dar este de asemenea o slujbă în care prezența lui Cristos împreună cu poporul Său realizează o adevărată comuniune.

Poziția reformată este undeva între cea a consubstanțierii și cea a comemorării. Într-un mod oarecare, există o prezență dinamică a lui Cristos în elemente, prezență care devine eficientă în credincios atunci când se împărtășește. Elementele sunt simbolul prezenței Sale. Sancy scrie: „Împărtășirea prezenței Sale nu înseamnă a mânca și a bea în mod fizic ci este o comunicare lăuntrică cu Persoana Sa, comuniune care folosește o acțiune exterioară cu o expresie a credinței spirituale lăuntrice.”²¹

²¹ Henry Clarence Thissen, *Prelegeri de teologie sistematică*, SMR, 1986

E. CINE SE POATE ÎMPĂRTĂȘI

Modul în care fiecare credincios percepe responsabilitatea pe care o are este data și de înțelesul sau sensul pe care îl dă semnificației Cinei Domnului, de concepția adoptată privind elementele Cinei și de așteptările fiecăruia din acest rit sau sacrament. „Dacă Cina Domnului semnifică, cel puțin în parte, o relație spirituală între credincios și Dumnezeu, atunci una din cerințe este o relație personală cu Domnul. Cei care participă ar trebui să fie credincioși autentici în Cristos și să fie suficient de maturi ca să poată deosebi trupul lui Cristos.”²²

O altă cerință absolut necesară este cercetarea, evaluarea stării spirituale și corectarea acelor lucruri negative, care ar putea să distrugă părtășia noastră cu Hristos și să ne aducă osândă.

F. PREGĂTIREA PENTRU CINA DOMNULUI

Niciunde în Scriptură nu găsim cerințe speciale pentru pregătire preliminară pentru luarea Cinei, chiar dacă unii susțin că este nevoie de o „sfințire specială”. Această „sfințire specială” cuprinde citirea Bibliei, rugăciunea, postul, abținerea sexuală, milostenii, mărturisire, etc.

Cei care susțin nevoia acestei „sfințiri speciale”, se bazează pe textele din Exod 19 :10 –15 și 1 Sam .21: 4,5. Însă aceste texte nu sunt în contextul Paștelui, deci nu pot fi folosite ca argumente. Privind la momentul instaurării Cinei, să ne punem întrebarea „ce fel de pregătire au avut ucenicii prezenți la Cina Domnului?” Răspunsul este : pregătirea pentru Paște, care consta din tăierea împrejur, ca parte a poporului Israel.

Sunt atât de mulți oameni care din dorința lor de a arăta importanța acestui rit pentru ei, caută să facă tot felul de lucruri, care sunt bune în esență și au un caracter creștin. Problema nu este că facem unele lucruri bune cum ar fi postul, rugăciunea, abținerea sexuală sau altele, ci crezând că făcând aceste lucruri suntem, devenim vrednici de a ne apropia și a ne împărtăși cu trupul și sângele Domnului.

²² Millard Erickson, *Teologie creștină*, Oradea, Cartea Creștină, 1998, vol III

Nici unul nu suntem vrednici inaintea lui Dumnezeu, decât Isus – Mielul jertfit pentru noi. Vrednicia o primim atunci cand ne vedem nevrednicia noastră si acceptam vrednicia lui Hristos pentru noi.

A lua Cina Domnului in chip nevrednic inseamnă in primul rând a te crede vrednic.

Cei care se cred vrednici, pentru că au făcut anumite lucruri, ajung să disprețuiască pe ceilalți participanți la Cină, la fel ca și fariseul pe vameș(Luca 18). Și acesta este un mod nevrednic de a lua Cina Domnului. Adevărata pregătire pentru Cină incepe cu o cercetare de sine, în urma căreia îți vezi nevrednicia ta si vii cu pocăință. Stim ca pacatul intrerupe relatia noastra cu Dumnezeu. Aceasta ruptură poate fi refacuta prin pocăința. A lua Cina cuprins de resentimente, ura, invidie, dispreț, înseamnă a lua in chip nevrednic.

Cina Domnului și dezbinările sunt pur si simplu optiuni ce se exclude reciproc.

G. BENEFICIILE CINEI DOMNULUI

Cina Domnului, luata într-un mod corect, avand o atitudine corectă și o înțelegere potrivită a însemnătății ei este un mijloc de înviore a credinței și a dragostei credinciosului în timp ce el meditează încă o dată la minunea morții Domnului și așteptând promisiunea revenirii Lui, însă a lua Cina într-un chip nevrednic, nu numai că aduce judecata si pedeapsa, dar ne lipsește de aceste binecuvântări spirituale pe care le primim în urma părtășie cu Domnul si trupul Sau, biserica.

Dincolo de aspectul personal, nu putem trece cu vederea partasia frateasca. Noi toti apartinem trupului lui Hristos, si e minunat sa vezi oameni de diferite categorii sociale, intelectuale, stând la Masa Domnului într-o partășie deplină. Cina Domnului dă oportunitatea copiilor lui Dumnezeu să aibă părtășie cu El și unul cu altul.

Cina Domnului este deasemenea un beneficiu spiritual, uin mijloc, o ocazie de a crește spiritual in Domnul.

Un alt beneficiu al urmării împărtășirii într-un mod corect și plin de credință este vindecarea și binecuvântarea. (Mat. 15: 25,26)

III. CONCLUZII

Așadar, acestea sunt lucrurile principale pe care le semnifică părășia la Cina Domnului. Dar mulțumim Domnului că Lucrurile nu se opresc aici.

Ațiunea aceasta, comuniunea, acest sacrament semnifică și în același timp pecetluiesc beneficiile de care am vorbit, așa că din momentul în care stăm la masa Lui, nu ne amintim doar de ceva, nu ne implicăm doar într-o acțiune memorială sau comemorială și nici nu ne punem doar emblemele de membri ai bisericii, deși le facem pe toate acestea.

Dar pe lângă faptul că le înfăptuim pe toate, în momentul în care primim pâinea și vinul, Dumnezeu ne spune că suntem participanți la beneficiile acestui nou legământ. Cina Domnului ni le pecetluiește pe toate. Ea ne pecetluiește toate promisiunile lui Dumnezeu.

Cina Domnului, corect administrată, este un mijloc de înviore a credinței și a dragostei credinciosului în timp ce el meditează încă o dată la minunea morții Domnului și la faptul că cei care cred în El vor trăi veșnic.

IV. BIBLIOGRAFIE

1. I.P.S. Mitropolit Dr. Nicolae al Banatului, *Învatatura de credinta ortodoxa*, Bucuresti 1992
2. Pr. Prof. Dr. Dumitru Staniloae, *Teologia Dogmatica Ortodoxa*, Ed. Institutul Biblic si De Misiune Al Bisericii Ortodoxe Române, Bucuresti, 1997
3. Pr.dr. George Remete, *Dogmatica Ortodoxă*, Alba-Iulia 1996
4. Valer Bel, *Dogma si Propovaduire*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1994
5. I.P.S. Mitropolit Dr. Nicolae al Banatului, *Învatatura de credinta ortodoxa*, Bucuresti 1992
6. Ioan Gura de Aur, *Rânduiala Sfintei Liturghii*, Buzău, 2001
7. Vasile Rădăucă, *Ghidul Crestinului ortodox de azi*, Ed. Humanitas, 1988
8. Pr. Prof. Dr. Petre Vintilescu, *Liturghierul Explicat*, Bucuresti, 1998
9. Toma De Kempis, *Urmarea lui Hristos*, Ed. Mitropoliei Banatului, Timisoara, 1991
10. William Barclay, *Analiza semantica a unor termeni din Noul Testament*, Weatar, Illinois USA, S.M.R., 1992
11. Charles C. Ryrie, *Teologie elementară*, Dallas, Texas BEE International, 1993
12. Millard Erickson, *Teologie creștină*, Oradea, Cartea Creștină, 1998
13. William M. Menzies și Stanley M. Horton, *Doctrina biblice*, Oradea, Life, 1998
14. Martyn Lloyd – Jones, *Noi doctrine ale Bibliei*, Oradea, Făclia, 2000
15. Millard Erickson, *Teologie creștină*, Oradea, Cartea Creștină, 1998, vol III
16. Henry Clarence Thissen, *Prelegeri de teologie sistematică*, SMR, 1986
17. Floyd H. Barackman, *Teologie creștină practică*, Ed. Multimedia, Arad, 2003
18. Ionel Truță, *Doctrinile Biblice*, Ed. Candela, Arad, 1996

